

OOFTCULTUUR IN FLORIDA.

De heer LADUREAU, fransch ingenieur, geeft in *La Nature* een verslag van een onderzoek, door hem ingesteld naar de cultuur van vruchtboomen in Florida. Aan deze mededeeling is het volgende ontleend.

Vroeger was de hoofdbron van inkomsten voor Florida gelegen in de fabrikatie van suiker. Tallooze suikerplantages bedekten den bodem, overal zag men de negers, toen nog slaven, in de rietvelden werkzaam. Doch de afschaffing der slavernij maakte plotseling deze cultuur zoo goed als onmogelijk; de een na de ander verdwenen de fabrieken, en thans wordt in geheel Florida geen riet meer voor dit doel verbouwd. Wel ziet men hier en daar nog rietuintjes, maar zij zijn het eigendom van werklieden en kleine grondbezitters, die uit het riet, door persen, een suikerhoudenden en gemakkelijk gistenden drank bereiden. De suiker zelf wordt er niet uit afgescheiden.

Om dezelfde reden en dus ook omstreeks denzelfden tijd heeft ook de aanplant van katoen in Florida opgehouden. Vroeger naast het suikerriet de belangrijkste cultuurplant, ziet men den katoenstruik thans slechts op enkele plaatsen, en dienen zijne vezelen bijna alleen voor het gebruik der eigenaars zelve. Voor transport naar de wereldmarkten wordt slechts een zeer onbeteekenende hoeveelheid katoen voortgebracht; deze wordt naar Jacksonville en naar Savannah ter markt gezonden.

De afschaffing der slavernij zou Florida's landbouw met den ondergang bedreigd hebben, zoo niet het klimaat reeds terstond andere bronnen van cultuur had aangewezen. Nagenoeg aan alle zijden door de zee omgeven, geniet Florida een luchtgesteldheid, waarin uitersten van warmte en koude zoo goed als onbekend zijn. Koud is het er eigenlijk nooit, vriezen doet het slechts bij groote uitzondering, en de groote nabijheid van den aequator kan des zomers de warmte niet tot een ondragelijken graad doen stijgen, of tijden van droogte veroorzaken, die voor de gewassen schadelijk zouden zijn. Zulk een klimaat is bij uitstek geschikt voor de cultuur van fruit en ooft, en deze heeft zich dan ook met een snelheid ontwikkeld en een hoogte

bereikt, die men ter wereld nergens anders vindt behalve in Californië, dat door een overeenkomstig klimaat bevoorrecht is.

Het zijn voornamelijk sinaasappelen, die de groote bron van welvaart uitmaken. Sedert twintig jaren heeft deze cultuur millioenen dollars aan den staat opgebracht en vele inwoners schatrijk gemaakt. Een groot deel van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika wordt van Florida uit van die zoo gezochte vrucht voorzien, en voor eenige jaren zijn zelfs pogingen gedaan om ook de europeesche markten voor dit product te openen.

In veel geringeren omvang worden allerlei andere vruchten gekweekt en uitgevoerd. Allereerst ananas en aardbeïen; deze laatsten worden reeds in December rijp. Ook kweekt men de pompelmoes, die reusachtige sinaas-appel, die de grootte van een kinderhoofd bereikt en die ook bij ons van tijd tot tijd gezien wordt. Haar sap geeft, uitgeperst, en na toevoeging van een weinig suiker, een zeer smakeijken drank. De pompelmoes-boomen, in groeiwijze en bladvorm op de sinaas-appelboomen gelijkend, en evenals deze tot het geslacht *Citrus* behoorend, worden echter veel grooter; zij bereiken in Florida een hoogte van 4—6 meter. Zulk een boom, beladen met die groote goudgele vruchten, biedt een prachtig gezicht aan.

Eindelijk moeten ook bananen en cocosnoten genoemd worden. Hoewel niet voor den uitvoerhandel bestemd, leveren zij toch een belangrijk deel van het voedsel voor de inlandsche bevolking. Voor den uitvoerhandel worden de cocosnoten slechts in het zuidoostelijk deel van Florida verzameld, waar het meer Worth door uitgestrekte bosschen van cocospalmen omgeven is. Van hier gaan zij naar de groote steden van Noord-Amerika, doch de prijs (10 à 25 cents per stuk) is niet voldoende om aan de eigenaars dezer bosschen groote inkomsten te bezorgen.

In het zuidwestelijk deel van Florida leven nog de overblijfselen der oorspronkelijke bevolking, een wilde en woeste stam, die met de Amerikanen geen aanraking heeft, volkomen afgezonderd leeft en op wier grondgebied geen Amerikaan het waagt door te dringen. Men schat hun aantal op een kleine tweeduizend personen, doch de ratelslangen, de alligators en de vele schadelijke invloeden van deze uiterst moerassige streek, doen dit aantal telken jare afnemen. Zij voeden zich met de, hier wild groeiende, cocosnoten en bananen, en verder slechts met de producten van jacht en visscherij.

Doch keeren wij tot de sinaas-appel-cultuur terug. Allereerst ver-

dient vermelding de geweldige ramp, die deze in den winter van 1894 getroffen heeft. Terwijl het anders in Florida nooit vriest, vóór het toen 5 à 6 graden. Nagenoeg alle sinaas-appelboomen werden gedood, of ten minste zoo sterk beschadigd, dat het nog maar beter was ze te rooien, dan ze te behouden. Sommigen heeft men afgekapt en op nieuw geënt; maar zeer belangrijk vervroegt dit de terugkeer van een normale opbrengst niet. Nu heeft een boom omstreeks acht jaren noodig, voor hij tot zijn normale productiviteit komt, en men kan dus zeggen dat die enkele vorst de oogst voor acht achtereenvolgende jaren vernietigd heeft. De schade wordt dan ook op 30 miljoen dollars geschat.

Een sinaas-appel-plantage legt men liefst langs een rivier of een beek aan. Deels om den grond, die hier boschgrond en elders meest zandgrond is. Maar vooral omdat het in Florida van October tot Juni zoo goed als niet regent, en men in dien tijd de boomgaarden dus door irrigatie van water moet voorzien. Men hakt het bosch om en laat slechts zooveel palmen, magnolia's, cypressen of andere hooge boomen staan, als voldoende zijn om het jonge plantsoen in de eerste jaren tegen de al te felle zonnestralen te beschermen. Men plant de sinaas-appelboomen op afstanden van 3 meter, en brengt in het gat, waarin men ze zet, een mestmengsel, deels van plantaardigen afval, deels van kalkphosphaat of superphosphaat. Het komt er dan verder vooral op aan, den grond in de eerste jaren te zuiveren van het sterk woekerend onkruid en onderhout, en de boomen van tijd tot tijd van nieuwen mest te voorzien.

Goed behandeld, geeft een plantage na acht jaren een voldoende, en van het tiende jaar af een volle opbrengst; deze laatste bedraagt jaarlijks f 1000—1500 per hectare. De grond, die voor tien jaar voor f 12—15 de hectare gekocht werd, is nu f 10—12000 waard. En zoo het gevaar van een plotseling en algeheel verlies door een enkelen te kouden winter niet altijd bleef bestaan, zou zeker deze cultuur tot de allerbeste en allervoordeeligste gerekend mogen worden.

De oogst geschiedt op uiterst eenvoudige wijze. Negers en alle werklieden die men dan maar krijgen kan, plukken de vruchten vóór zij geheel rijp zijn, de boomen nagenoeg geheel kaal plukkend. Alles wordt op wagens naar de schuur gebracht, waar de sinaas-appelen, eenvoudig naar de grootte, in drie soorten worden verdeeld. Men laat ze daartoe over schuine planken rollen, die van gaten voorzien zijn. Eerst komen de kleine gaten, die dus de minste kwaliteit door-

laten. Dan die voor de tweede kwaliteit. Wat ook deze passeert zijn de besten; zij bedingen in den regel den dubbelen prijs van de kleinsten. Alles wordt dan ingepakt in dezelfde doozen van losse latten, waarin men de sinaas-appelen ook ten onzent aangevoerd ziet worden.

De Florida'sche sinaas-appelen zijn zoeter en geuriger dan die uit Spanje en Algiers, die wij gewoonlijk eten. Vandaar dat er groote kans zou zijn, dat zij deze op onze markten verdrongen. Maar de vorst van 1894 heeft deze kans tot nu toe en voor de eerstvolgende jaren geheel vernietigd. En zoo de ramp zich mocht herhalen, dan zal het nog wel onbepaalden tijd duren, voor men hier regelmatig Florida'sche sinaas-appelen eten kan. Tot zoolang zullen wij met onze tegenwoordige soort tevreden moeten zijn!

D. V.